Всеукраїнська громадська організація
"СОЮЗ ЕКСПЕРТІВ УКРАЇНИ"
04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, буд. 37/41, літ. А, кім. 208
www.seu.in.ua, e-mail: centre.seu@gmail.com, тел. +380964539920, код ЄДРПОУ 20075879
р/р №UA023052990000026004040105458 в АТ КБ «ПРИВАТБАНК», МФО 321842

28.04.2021 № 34/2021-Вих

на № _____ від _____

Міністерство юстиції України
Директор директорату правосуддя та кримінальної юстиції
Олійнику О.М.

01001 м. Київ, вул. Городецького, 13

Щодо внесення змін до нормативно-правових актів Міністерства юстиції України

Робоча група, утворена за результатами роботи круглого столу «Існування державних та приватних експертів в умовах нерівного підходу регулятора до визначення їх статусу», що відбувся 12 березня 2021 року (в режимі онлайн) з представників Всеукраїнської громадської організації «Союз експертів України», громадської організації «Всеукраїнська експертна палата» та громадської організації «Асоціація незалежних судових експертів України», розглянула та опрацювала пропозиції, що надійшли від членів вищезазначених громадських об'єднань щодо внесення змін до Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 03.03.2015 р. № 301/5, Інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 12.12.2011 р. № 3505/5, та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5.

В результаті обговорення питань реформування сфери судової експертизи та наслідків невжиття заходів для мінімізації розбіжностей у правовому регулюванні статусу державного та приватного експерта, що ставить останнього у вкрай нерівні умови, як у доступі до професії, так і в реалізації своїх професійних функцій, учасники круглого столу дійшли висновку про необхідність внесення відповідних змін до Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03.03.2015 № 301/5 (надалі по тексту – Положення про ЦЕКК), Інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 12.12.2011 № 3505/5, та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5, з урахуванням діючої від 01.01.2021 р. редакції Закону України «Про судову експертизу» (надалі по тексту – Закон).

Основною метою запропонованих змін є приведення вищезазначених нормативно-правових актів у відповідність вимогам Конституції та законам України, іншим актам законодавства, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколам до неї, Конвенції про права осіб з інвалідністю, міжнародним договорам України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС), як це передбачено підпунктом «а», пункту 13 Постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731, «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади», в редакції що набрала чинності з 01.04.2021 року.

Реалізація даної мети у пропонованих змінах забезпечується такими нормативними рішеннями:

Відповідно до ст. 21 Конституції України права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними. Статтею 43 Конституції гарантоване право на працю. Таким чином обмеження у професійній діяльності не можуть бути встановлені іншим способом, ніж виключно на підставі закону.

Змінами пропонується чітко розмежувати терміни «атестації судового експерта» і «підтвердження кваліфікації судового експерта» в розумінні Закону України «Про судову експертизу».

Відповідно до ст. 16 Закону, метою атестації судового експерта є оцінка професійного рівня фахівців, які залучаються до проведення судових експертиз або беруть участь у розробках теоретичної та методичної бази судової експертизи. Законом не передбачено атестації судових експертів в інших випадках, крім отримання кваліфікації судового експерта. Відповідно до ст. 17 Закону, для присвоєння та позбавлення кваліфікації судового експерта і кваліфікаційних класів створюються експертно-кваліфікаційні комісії. Тобто, законом визначено, що атестація судового експерта проводиться при отриманні кваліфікації судового експерта. Підтвердження кваліфікації – відповідно до Закону термін не тотожний проведенню атестації.

Законом для судових експертів державних спеціалізованих установ не передбачено такого додаткового зобов'язання, як підтвердження кваліфікації судового експерта. Відповідно до ст. 10 Закону судовими експертами державних спеціалізованих установ можуть бути фахівці, які мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності. Як вже було зазначено, експертно-кваліфікаційні комісії створюються для присвоєння та позбавлення кваліфікації судового експерта і кваліфікаційних класів (до ст. 17 Закону). Іншими повноваженнями експертно-кваліфікаційні комісії Закон не наділяє. Разом з цим, Положення про ЦЕКК при Міністерстві юстиції України встановлює обмеження у професійній діяльності судових експертів державних спеціалізованих установ у вигляді запровадження не передбаченої Законом підтвердження кваліфікації судових експертів державних спеціалізованих установ раз на три роки. Тобто Положення в цій частині не відповідає Закону.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що «Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України». Визначаючи правові засади діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади законодавець у ч.1 та 2 статті 3 Закону України «Про центральні

органи виконавчої влади» вказує: «1. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади у своїй діяльності керуються Конституцією України, цим та іншими законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України. 2. Організація, повноваження і порядок діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначаються Конституцією України, цим та іншими законами України.

З цього випливає, що Міністерство юстиції України, як і створені ним органи, мають діяти виключно на основі та у спосіб, визначений чинним законодавством України. Розширення повноважень Міністерства підзаконними нормативно-правовими актами є недопустимим. Пропоновані зміни усувають таку невідповідність.

Відповідно до ст. 21 Закону, фахівці, які не є працівниками державних спеціалізованих установ і отримали кваліфікацію судового експерта, крім тих, які мають науковий ступінь, один раз на три роки повинні пройти стажування в державних спеціалізованих установах Міністерства юстиції України відповідно до спеціальності та підтвердити рівень своїх професійних знань. Підтвердженням кваліфікації, рівня знань, відповідно до законодавчого визначення даного терміну, може бути у тому числі, розгляд документів, що підтверджують кваліфікацію та розгляд документів, які свідчать про недостатній рівень знань. Проведення атестації в цьому випадку Законом не вимагається. Крім того, поняття оцінки рівня знань і підтвердження рівня знань також не є тотожними. Тобто, Положення про ЦЕКК в цій частині не відповідає Закону. Крім того, такі зміни будуть сприяти вирівнюванню прав приватних і державних експертів.

Пропонованими змінами також врегульовуються питання у відповідності до вимог Закону, щодо терміну дії Свідоцтва судового експерта державної спеціалізованої установи; щодо визначення чітких меж строків проходження стажування, зокрема, при проходженні стажування з відповідних експертних спеціальностей; щодо законодавчої заборони керівникам НДУСЕ у безпідставній відмові проходження стажування та необхідності письмового обґрунтування відмови у стажуванні з об'єктивних причин; щодо залучення судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ до стажування, та рецензування висновків (проектів висновків) в межах підготовки до атестації чи підтвердження кваліфікації судового експерта, що розвантажить працівників НДУСЕ, оптимізує часові витрати на підготовку експертів та дозволить залучати найбільш досвідчених фахівців до підготовки та стажування судових експертів.

Запропоновані зміни додаються у вигляді Порівняльних таблиць з обґрунтуванням пропонованих змін (Додаток 1).

У зв'язку з викладеним, з метою оптимізації процесу приведення нормативно-правових актів Міністерства юстиції України до вимог чинного законодавства, просимо:

1. Визначити відповідальну особу від Міністерства юстиції України для проведення конструктивної роботи спільно з представниками професійної спільноти судових експертів в процесі приведення нормативно-правових актів Міністерства юстиції України до вимог чинного законодавства;
2. Створити робочу групу з числа співробітників Міністерства юстиції України та представників громадських організацій для опрацювання пропозицій та узгодження змін до нормативно-правових актів Міністерства юстиції України.

3. Повідомити Робочу групу про результати розгляду наданих цим Листом пропозицій з визначенням строків впровадження пропонованих змін на адресу: 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, буд. 37/41, літ. А, кім. 208 та електронну пошту *centre.seu@gmail.com*

Додатки:

1. Порівняльні таблиці пропонованих змін до Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03.03.2015 № 301/5, Інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 12.12.2011 № 3505/5, та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5– на 7 аркушах (14 стр.).
2. Підписи атестованих судових експертів на підтримку зазначених змін за регіонами України – на 45 аркушах.

З повагою

за дорученням членів
ГО «ВГО «Союз експертів України»,
Методичної ради СЕУ та Правління СЕУ,
Президент
ГО «ВГО «Союз експертів України» **І.В. Стародубов**

за дорученням членів
ГО «Всеукраїнська експертна палата»
Голова
ГО «Всеукраїнська експертна палата» **Г.Г. Пампуха**

за дорученням членів
ГО «Асоціація незалежних
судових експертів України»
Голова ГО «Асоціація незалежних
судових експертів України» **О.В. Круть**

за дорученням комісії
судових експертів ВГО «Асоціація правників
України»
Голова комісії судових експертів
ВГО «Асоціація правників України» **І.В. Педь**

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
Змін до Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011.
Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998.

Зміст положення (норми) чинного акта законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проекту акта	Пояснення змін
Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03.03.2015 № 301/5. (станом на 15.04.2021)		
Розділ I абзац 4 порядок проведення атестації з метою присвоєння *та підтвердження* кваліфікації судового експерта в ЦЕКК	**Розділ I абзац 4** порядок проведення атестації з метою присвоєння кваліфікації судового експерта в ЦЕКК	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ II пункт 2 підпункт 3 проведення атестації з метою визначення рівня професійної підготовки працівників НДУСЕ, фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ та які мають намір отримати *або підтвердити* кваліфікацію судового експерта	**Розділ II пункт 2 підпункт 3** проведення атестації з метою визначення рівня професійної підготовки працівників НДУСЕ, фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ та які мають намір отримати кваліфікацію судового експерта	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ II пункт 2 підпункт 8 Відсутній	**Розділ II пункт 2 підпункт 8** **проведення підтвердження рівня професійних знань фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ шляхом розгляду відповідних документів, передбачених цим Положенням**	Встановлення процедури – підтвердження рівня професійних знань при підтвердженні кваліфікації судового експерта шляхом розгляду відповідних документів, чого раніше не було.
Розділ II пункт 3 абзац 1 Кваліфікаційна палата ЦЕКК виконує завдання, передбачені підпунктами 2-5 пункту 2 цього розділу.	**Розділ II пункт 3 абзац 1** Кваліфікаційна палата ЦЕКК виконує завдання, передбачені підпунктами 2-5, **8** пункту 2 цього розділу.	Включення до повноважень ЦЕКК нової процедури підтвердження кваліфікації, передбаченої Розділом II пункт 2 підпункт 8

Розділ ІІ пункт 5 абзац 3 У разі проведення атестації з метою присвоєння *(підтвердження)* кваліфікації судового експерта з експертної спеціальності, з якої відсутні атестовані судові експерти, чи з нової експертної спеціальності до змінного складу палат ЦЕКК включаються досвідчені фахівці відповідної галузі знань наукових установ, закладів вищої освіти, інших державних органів, які мають стаж практичної роботи за спеціальністю не менше ніж п'ять років (за їх згодою)	**Розділ ІІ пункт 5 абзац 3** У разі проведення атестації з метою присвоєння кваліфікації судового експерта з експертної спеціальності, з якої відсутні атестовані судові експерти, чи з нової експертної спеціальності до змінного складу палат ЦЕКК включаються досвідчені фахівці відповідної галузі знань наукових установ, закладів вищої освіти, інших державних органів, які мають стаж практичної роботи за спеціальністю не менше ніж п'ять років (за їх згодою)	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ ІІ пункт 14 абзац 2 Рішення (крім рішень щодо присвоєння *(підтвердження)* кваліфікації судового експерта та з питань розгляду дисциплінарної відповідальності) викладається за формою, наведеною у додатку 1 до цього Положення.	**Розділ ІІ пункт 14 абзац 2** Рішення (крім рішень щодо присвоєння кваліфікації судового експерта та з питань розгляду дисциплінарної відповідальності) викладається за формою, наведеною у додатку 1 до цього Положення.	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ ІІІ пункт 1 Підготовка (стажування) працівників НДУСЕ, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта, здійснюється: за програмою підготовки з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи - НДУСЕ або Інститутом права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України; за програмами підготовки з відповідних експертних спеціальностей - НДУСЕ. Підготовка (стажування) фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ та мають намір отримати та/або підтвердити кваліфікацію судового експерта, здійснюється: за програмою підготовки з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи - Інститутом права та післядипломної освіти Міністерства юстиції	**Розділ ІІІ пункт 1** **Підготовка працівників НДУСЕ, які мають намір отримати кваліфікацію судового експерта, здійснюється: за програмою підготовки з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи - НДУСЕ або Інститутом права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України; за програмами підготовки з відповідних експертних спеціальностей - НДУСЕ.** **Підготовка (стажування) фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ та мають намір отримати та/або підтвердити кваліфікацію судового експерта, здійснюється: за програмою підготовки (стажування) з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи - Інститутом права та післядипломної освіти**	Скорегований текст в частині здійснення тільки підготовки працівників НДУСЕ, які мають намір отримати кваліфікацію судового експерта. Було виключено вимогу їх стажування як таку, що не відповідає Закону України «Про судову експертизу». Передбачена можливість залучення фахівців**,** які не є працівниками державних спеціалізованих установ до процедури підготовки та стажування експертних кадрів. Така можливість розвантажить працівників НДУСЕ, оптимізує часові витрати на підготовку експертів та дозволить залучати найбільш досвідчених фахівців до підготовки та стажування судових експертів. Запровадження нової норми, яка передбачає після стажування з відповідних експертних спеціальностей, установою, яка проводила

України та НДУСЕ, які мають відповідну ліцензію на здійснення освітньої діяльності у галузі підвищення кваліфікації за програмами підготовки з відповідних експертних спеціальностей - НДУСЕ.	**Міністерства юстиції України та НДУСЕ, які мають відповідну ліцензію на здійснення освітньої діяльності у галузі підвищення кваліфікації; за програмами підготовки з відповідних експертних спеціальностей - НДУСЕ.** **У разі необхідності, НДУСЕ або Інститут права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України можуть залучати до процедури підготовки (стажування) на договірних засадах фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ мають кваліфікацію судового експерта з відповідних експертних спеціальностей та мають стаж практичної роботи судового експерта не менше ніж десять років.** **Після підготовки (стажування) з відповідних експертних спеціальностей, установою, яка проводила стажування видається довідка про проходження підготовки (стажування) з відповідних експертних спеціальностей.**	стажування надання довідки про проходження підготовки (стажування) з відповідних експертних спеціальностей.
Розділ ІІІ пункт 2 *Мінімальний* обсяг програм підготовки (стажування) становить: у разі присвоєння кваліфікації судового експерта - 40 академічних годин (далі - програма N 1); у разі першого підтвердження кваліфікації судового експерта - 32 академічні години (далі - програма N 2); у разі наступних підтверджень кваліфікації судового експерта - 24 академічні години (далі - програма N 3)	**Розділ ІІІ пункт 2** Обсяг програми **підготовки з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи** становить 40 академічних годин (далі - програма N 1). Обсяг програми стажування **з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи** у разі першого підтвердження кваліфікації судового експерта - 32 академічні години (далі - програма N 2); у разі наступних підтверджень кваліфікації судового експерта - 24 академічні години (далі - програма N 3).	Встановлення чітких термінів стажування з відповідних експертних спеціальностей по програмах №2 і №3: у разі першого підтвердження кваліфікації судового експерта - 32 академічні години (програма N 2); у разі наступних підтверджень кваліфікації судового експерта - 24 академічні години (програма N 3). Така норма вводиться з метою запобігання можливих зловживань при стажуванні, які призводять до необґрунтовано надмірних термінів стажування по програмах №2 і №3 і, відповідно, до необґрунтованого завищення їх вартості.

	Обсяг програми підготовки з відповідних експертних спеціальностей встановлюється в обсязі програм підготовки з відповідних експертних спеціальностей, затверджених головою ЦЕКК (далі - програма N 1). **Обсяг програми стажування з відповідних експертних спеціальностей у разі першого підтвердження кваліфікації судового експерта - 32 академічні години (далі - програма N 2); у разі наступних підтверджень кваліфікації судового експерта - 24 академічні години (далі - програма N 3).**	
Розділ III пункт 4 Документи для проходження стажування з відповідної(их) експертної(их) спеціальності(ей) з метою підтвердження кваліфікації судового експерта подаються фахівцем до НДУСЕ не пізніше ніж за 30 днів до закінчення терміну дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта.	**Розділ III пункт 4** Документи для проходження стажування з відповідної(их) експертної(их) спеціальності(ей) з метою підтвердження кваліфікації судового експерта подаються фахівцем до НДУСЕ не пізніше ніж за 30 днів до закінчення терміну дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта. **Керівництво НДУСЕ не може відмовити в проходженні стажування у разі відповідності поданих документів вимогам цього Положення.** **У разі відсутності можливості проведення стажування з причин завантаженості співробітників - фахівців відповідних спеціальностей, їх відсутності тощо, керівництво НДУСЕ впродовж 5 робочих днів в письмовій формі повідомляє про це фахівця з зазначенням причин такої відмови.**	Дане доповнення має на меті запобігання необґрунтованої відмови у проходженні стажування з боку керівництва НДУСЕ, які мають місце на практиці непоодиноко. Проходження стажування – це елемент доступу до професії і він не може залежати від суб’єктивного ставлення керівника НДУСЕ до особи, що хоче пройти стажування, при умові надання цією особою всіх, визначених цим Положенням документів.
Розділ III пункт 8 На рецензування надаються три проекти висновків або копії висновків за кожною	**Розділ III пункт 8** На рецензування надаються три проекти висновків або копії висновків за кожною експертною спеціальністю. Рецензування	Дане доповнення дозволяє зняти додаткове навантаження на експертів НДУСЕ, пов’язане з рецензуванням висновків, оскільки при проходженні стажування часто виникають

експертною спеціальністю. Рецензування забезпечує НДУСЕ.	забезпечує НДУСЕ. **За бажанням фахівців, які проходять стажування у разі підтвердження кваліфікації судового експерта, рецензування проектів висновків або копій висновків може бути здійснено на договірних засадах судовими експертами, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, мають кваліфікацію судового експерта з відповідних експертних спеціальностей та мають стаж практичної роботи судового експерта не менше ніж десять років. У такому випадку плата за складання рецензій на користь НДУСЕ не здійснюється.**	проблеми з таким рецензуванням у зв'язку з тим, що у експертів немає часу на їх рецензування. Крім того, таке доповнення усуне корупційні ризики, пов'язані з таким рецензуванням. Крім того, таке доповнення демократичне, якщо стажист хоче і має можливість – може залучити на договірних засадах для рецензування експертів, які не є працівниками НДУСЕ, якщо не хоче або не має можливості, тоді рецензування здійснюється працівниками НДУСЕ.
Розділ ІІІ пункт 9 Після закінчення підготовки (стажування) для атестації до ЦЕКК подаються такі документи: заява в друкованому вигляді, форму якої визначено у додатку 4 до цього Положення, про допуск до проходження атестації; копія свідоцтва Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України або НДУСЕ, яка має відповідну ліцензію на здійснення освітньої діяльності у галузі підвищення кваліфікації, про проходження підготовки (стажування) з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи (*для фахівця НДУСЕ за наявності*); відгук НДУСЕ про проходження фахівцем підготовки (стажування), який містить інформацію стосовно результатів рецензування та характеристику фахівця*;* копія диплома про відповідну вищу освіту другого рівня за ступенем магістра з додатком до нього (за наявності також подаються копії дипломів за іншими рівнями вищої освіти з	**Розділ ІІІ пункт 9** Після закінчення підготовки (стажування) для атестації/**підтвердження кваліфікації** до ЦЕКК подаються такі документи: заява в друкованому вигляді, форму якої визначено у додатку 4 до цього Положення, про допуск до проходження атестації; копія свідоцтва Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України або НДУСЕ, яка має відповідну ліцензію на здійснення освітньої діяльності у галузі підвищення кваліфікації, про проходження підготовки (стажування) з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи; відгук НДУСЕ про проходження фахівцем підготовки (стажування) – **при присвоєнні кваліфікації**, який містить інформацію стосовно результатів рецензування та характеристику фахівця; копія диплома про відповідну вищу освіту другого рівня за ступенем магістра з додатком до нього (за наявності також подаються копії	Норма, щодо надання відгуку працівником НДУСЕ відкоригована з метою узгодження з іншими змінами, які встановлюють, що експерт державної НДУСЕ проходить стажування лише один раз – при отриманні кваліфікації судового експерта, оскільки Законом України Про судову експертизу не передбачено підтвердження кваліфікації експертами, які працюють в державних НДУСЕ. Зміни щодо складання акту відповідності робочого місця саме під час перевірки мають на меті усунення корупційних ризиків, пов'язаних з необхідністю звертатися до управління юстиції за даним актом в інший час, відмінний від часу перевірки.

додатками до них) (у разі присвоєння кваліфікації судового експерта); акт відповідності робочого місця за результатами перевірки, проведеної міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України (для фахівців, які не є працівниками НДУСЕ); відомості про відсутність судимості; дві фотокартки розміром 3 х 4 см. Після підготовки *(стажування)* працівника НДУСЕ документи на розгляд ЦЕКК подаються безпосередньо установою.	дипломів за іншими рівнями вищої освіти з додатками до них) (у разі присвоєння кваліфікації судового експерта); акт відповідності робочого місця, **складений** за результатами **і в період останньої** перевірки, проведеної міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України (для фахівців, які не є працівниками НДУСЕ); відомості про відсутність судимості; дві фотокартки розміром 3 х 4 см. Після підготовки працівника НДУСЕ документи на розгляд ЦЕКК подаються безпосередньо установою.	
Назва розділу IV Проведення атестації з метою присвоєння та підтвердження кваліфікації судового експерта в ЦЕКК	**Назва розділу IV** **Проведення атестації з метою присвоєння кваліфікації судового експерта та порядок підтвердження кваліфікації судового експерта в ЦЕКК**	Зміна назви розділу пов'язана з тим, що пропонованими змінами розділено поняття присвоєння кваліфікації і підтвердження кваліфікації і ними визначено, що атестація здійснюється по загальному правилу лише під час отримання кваліфікації.
Розділ IV пункт 5 Особі, яка має намір отримати *(підтвердити)* кваліфікацію судового експерта, може бути відмовлено у присвоєнні (*підтвердженні*) кваліфікації у разі: 1) визнання її в установленому законодавством порядку недієздатною; 2) наявності судимості; 3) накладання адміністративного стягнення за вчинення корупційного правопорушення або дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення кваліфікації судового експерта (протягом року з дня прийняття відповідного рішення); 4) відсутності відповідної вищої освіти; 5) нескладення кваліфікаційного іспиту.	**Розділ IV пункт 5** Особі, яка має намір отримати кваліфікацію судового експерта, може бути відмовлено у присвоєнні кваліфікації у разі: 1) визнання її в установленому законодавством порядку недієздатною; 2) наявності судимості; 3) накладання адміністративного стягнення за вчинення корупційного правопорушення або дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення кваліфікації судового експерта (протягом року з дня прийняття відповідного рішення); 4) відсутності відповідної вищої освіти; 5) нескладення кваліфікаційного іспиту. **Особі, яка має намір підтвердити кваліфікацію судового експерта, може бути**	В даних змінах розділено підстави відмови у присвоєнні і підтвердженні кваліфікації судового експерта у зв'язку з тим, що змінами передбачений різний порядок присвоєння і підтвердження кваліфікації, тому є необхідність розділення таких підстав.

	відмовлено у підтвердженні кваліфікації у випадках передбачених підпунктами 1-3 абзацу першого цього пункту.	
Розділ IV пункт 6 абзац 1 Для складання кваліфікаційного іспиту використовується електронна система для проведення автоматизованого анонімного тестування осіб, які виявили намір отримати *або підтвердити* кваліфікацію судового експерта (далі - Система тестування).	**Розділ IV пункт 6 абзац 1** Для складання кваліфікаційного іспиту використовується електронна система для проведення автоматизованого анонімного тестування осіб, які виявили намір отримати кваліфікацію судового експерта (далі - Система тестування).	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ IV пункт 23 підпункти 2-3 Кваліфікаційна палата ЦЕКК на підставі результатів складеного кваліфікаційного іспиту приймає одне з таких рішень: 1) про присвоєння кваліфікації судового експерта; *2) про підтвердження раніше присвоєної кваліфікації судового експерта;* 3) про відмову в присвоєнні (*підтвердженні)* кваліфікації судового експерта.	**Розділ IV пункт 23 підпункти 2-3** Кваліфікаційна палата ЦЕКК на підставі результатів складеного кваліфікаційного іспиту приймає одне з таких рішень: 1) про присвоєння кваліфікації судового експерта; **2) виключити** 3) про відмову в присвоєнні кваліфікації судового експерта.	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ IV пункт 24 абзац 1 перше речення Особа, щодо якої кваліфікаційною палатою ЦЕКК прийнято рішення про відмову у присвоєнні (*підтвердженні*) кваліфікації судового експерта у зв'язку з нескладенням кваліфікаційного іспиту, може повторно пройти атестацію на черговому засіданні кваліфікаційної палати ЦЕКК.	**Розділ IV пункт 24 абзац 1 перше речення** Особа, щодо якої кваліфікаційною палатою ЦЕКК прийнято рішення про відмову у присвоєнні кваліфікації судового експерта у зв'язку з нескладенням кваліфікаційного іспиту, може повторно пройти атестацію на черговому засіданні кваліфікаційної палати ЦЕКК.	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ IV пункт 24 абзац 2 Особа, щодо якої кваліфікаційною палатою ЦЕКК три рази поспіль прийнято рішення про відмову у присвоєнні (*підтвердженні*) кваліфікації судового експерта у зв'язку з нескладенням кваліфікаційного іспиту, до наступного проходження атестації повинна пройти повторну підготовку (стажування) в порядку, передбаченому цим Положенням.	**Розділ IV пункт 24 абзац 2** Особа, щодо якої кваліфікаційною палатою ЦЕКК три рази поспіль прийнято рішення про відмову у присвоєнні кваліфікації судового експерта у зв'язку з нескладенням кваліфікаційного іспиту, до наступного проходження атестації повинна пройти повторну підготовку (стажування) в порядку, передбаченому цим Положенням.	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації

Розділ IV пункт 25 Відсутній	**Розділ IV пункт 25** **Підтвердження кваліфікації судового експерта фахівцям, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, здійснюється після проходження ними стажування в порядку визначеному цим Положенням та підтвердження рівня професійних знань на підставі розгляду наступних документів:** **1). копія свідоцтва Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України або НДУСЕ, яка має відповідну ліцензію на здійснення освітньої діяльності у галузі підвищення кваліфікації, про проходження стажування з теоретичних, організаційних і процесуальних питань судової експертизи;** **2). копія довідки Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України або НДУСЕ, яка має відповідну ліцензію на здійснення освітньої діяльності у галузі підвищення кваліфікації, про проходження стажування з відповідних експертних спеціальностей;** **3). акт відповідності робочого місця, складений за результатами і під час останньої перевірки, проведеної міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України;** **4). відомості про відсутність судимості;** **5). дві фотокартки розміром 3 х 4 см;** **6). інформації, що свідчить про недостатній рівень професійних знань судового експерта, зафіксованої у відповідних документах (окремі ухвали судів щодо неналежного виконання обов'язків судового експерта, рішення дисциплінарної палати ЦЕКК щодо притягнення експерта до дисциплінарної**	Дані зміни встановлюють порядок підтвердження кваліфікації судового експерта фахівцям, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, шляхом розгляду документів, які підтверджують рівень їх професійних знань. Такий порядок відмінний від присвоєння кваліфікації, оскільки не передбачає атестації шляхом складання кваліфікаційного іспиту. Даний порядок також встановлює вичерпний перелік документів, які свідчать про недостатній рівень професійних знань експерта.

	відповідальності протягом останніх трьох років). **Документи, визначені у підпунктах 1-5 цього пункту подаються судовим експертом до ЦЕКК, документи, визначені у підпункті 6 цього пункту розглядаються у разі їх наявності в атестаційній справі судового експерта, що зберігається у ЦЕКК.** **У разі, якщо відсутня інформація, яка свідчить про недостатній рівень професійних знань судового експерта, зафіксована у відповідних документах, судовий експерт вважається таким, що підтвердив кваліфікацію судового експерта.** **У разі наявності інформації, визначеної підпунктом 6 даного пункту, підтвердження кваліфікації здійснюється у порядку проведення атестації , визначеним цим розділом, шляхом проведення кваліфікаційного іспиту.**	
Розділ V пункт 1 абзац перший У разі прийняття кваліфікаційною палатою ЦЕКК рішення про присвоєння (підтвердження) кваліфікації судового експерта особі у день складання кваліфікаційного іспиту видається свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта з певного виду експертної спеціальності (далі - Свідоцтво) або робиться відмітка у Свідоцтві про продовження терміну його дії.	**Розділ V пункт 1 абзац перший** У разі прийняття кваліфікаційною палатою ЦЕКК рішення про присвоєння (підтвердження) кваліфікації судового експерта особі у день складання кваліфікаційного іспиту, **або у день підтвердження кваліфікації**, видається свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта з певного виду експертної спеціальності (далі - Свідоцтво) або робиться відмітка у Свідоцтві про продовження терміну його дії.	Технічна правка у зв'язку з відокремленням понять атестації з метою присвоєння кваліфікації та підтвердження кваліфікації
Розділ V пункт 4 Строк дії Свідоцтва судового експерта становить три роки. Строк дії Свідоцтва для фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих	**Розділ V пункт 4** **Свідоцтво судового експерта працівника НДУСЕ є дійсним в межах строку перебування судового експерта у трудових відносинах з НДУСЕ.**	Дані зміни приводять у відповідність текст Положення про ЦЕКК до вимог закону України Про судову експертизу, оскільки даним законом не передбачено проходження підтвердження кваліфікації судового експерта державної

установ, продовжується після підтвердження експертом кваліфікації. Якщо строк дії Свідоцтва не продовжений, Свідоцтво вважається недійсним. *Строк дії Свідоцтва для працівників НДУСЕ продовжується рішенням кваліфікаційної палати ЦЕКК на підставі розгляду відгуку НДУСЕ про проходження судовим експертом стажування.* *У разі негативного відгуку присутність судового експерта на засіданні кваліфікаційної палати ЦЕКК є обов'язковою.* *Якщо строк дії Свідоцтва не продовжений, Свідоцтво вважається недійсним.* Строк дії Свідоцтва, виданого судовому експерту, який не є працівником державної спеціалізованої установи та має науковий ступінь за галуззю знань, що відповідає присвоєній йому експертній спеціальності, продовжується рішенням кваліфікаційної палати ЦЕКК на підставі акта за результатами перевірки діяльності судового експерта, проведеної міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України.	**Строк дії Свідоцтва судового експерта фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, становить три роки.** Строк дії Свідоцтва для фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, продовжується після підтвердження експертом кваліфікації. Якщо строк дії Свідоцтва не продовжений, Свідоцтво вважається недійсним. Строк дії Свідоцтва, виданого судовому експерту, який не є працівником державної спеціалізованої установи та має науковий ступінь за галуззю знань, що відповідає присвоєній йому експертній спеціальності, продовжується рішенням кваліфікаційної палати ЦЕКК на підставі акта за результатами перевірки діяльності судового експерта, проведеної міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України.	НДУСЕ, тобто відповідно закону воно є безстроковим і обмежено лише строком перебування експерта у трудових відносинах з державною НДУСЕ.

Зміст положення (норми) чинного акта законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проекту акта	Пояснення змін
Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 12.12.2011 № 3505/5. (станом на 20.01.2021)		
Розділ ІІІ пункт 9 абзац 6 Акт відповідності робочого місця складається міжрегіональним територіальним органом Міністерства юстиції України (далі - міжрегіональний територіальний орган) за результатами перевірки, яка здійснюється з дотриманням положень, передбачених розділом IV цієї Інструкції. ***Термін дії акта відповідності робочого місця 6 місяців з дня його складання.***	**Розділ ІІІ пункт 9 абзац 6** Акт відповідності робочого місця складається міжрегіональним територіальним органом Міністерства юстиції України (далі - міжрегіональний територіальний орган) за результатами перевірки, яка здійснюється з дотриманням положень, передбачених розділом IV цієї Інструкції.	Зазначена норма вказує на те що перевірка повинна проводитись раз на 6 місяців, що є не дуже великим навантаженням на міжрегіональний територіальний органи Міністерства юстиції України. Запропоновані зміни узгоджуються із **Розділ IV пункт 3 абзац 3** «Планова перевірка діяльності судового експерта проводиться не частіше одного разу на три роки. Позапланова контрольна перевірка діяльності судового експерта та перевірка відповідності робочого місця проводяться за потреби». Та узгоджується із **Розділ IV пункт 7 підпункт 1)** у новій редакції
Розділ ІІІ пункт 10 Матеріали та речові докази, що надійшли для проведення експертизи, а також печатки, штампи (у разі наявності), бланки судового експерта зберігаються в окремому вогнестійкому металевому сейфі. Якщо в приміщенні працюють двоє чи більше судових експертів, матеріали та речові докази, що знаходяться в провадженні кожного з них, а також печатки, штампи (у разі наявності), бланки судового експерта зберігаються в окремих вогнестійких металевих сейфах.	**Розділ ІІІ пункт 10** Матеріали та речові докази, що надійшли для проведення експертизи, а також печатки, штампи (у разі наявності), бланки судового експерта зберігаються **у вогнестійкому металевому сейфі, окремо від документів осіб, діяльність яких не пов'язана з судово-експертною діяльністю.**	Абзац другий пункту 10 розділу ІІІ перенесений до Абзацу другого пункту 11 розділу ІІІ

Розділ ІІІ пункт 11 У разі здійснення судовим експертом судово-експертної діяльності у складі юридичної особи умови для її здійснення забезпечує керівник цієї юридичної особи.	**Розділ ІІІ пункт 11** У разі здійснення судовим експертом судово-експертної діяльності у складі юридичної особи умови для її здійснення забезпечує керівник цієї юридичної особи. **Якщо в приміщенні працюють двоє чи більше судових експертів, керівник юридичної особи повинен забезпечити унеможливлення доступу до печатки, штампів (у разі наявності), бланків судового експерта, матеріалів та речових доказів, що знаходяться в провадженні кожного з них, іншими особами крім зазначених експертів.**	Абзац другий пункту 11 розділу ІІІ перенесений з Абзацу другого пункту 10 розділу ІІІ. Зазначене формулювання дозволить зняти не обґрунтовану вимогу, щодо кількості сейфів на кожного експерта. Наприклад існують конструкції металевих вогнестійкий сейфів з багатьма відділеннями. Зазначене формулювання вирішує питання збереження матеріалів справи та речових доказів, тощо.
Розділ IV пункт 2 Перевірка здійснюється Міністерством юстиції України та його міжрегіональними територіальними органами із залученням судових експертів науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України (далі - НДУСЕ).	**Розділ IV пункт 2** Перевірка здійснюється Міністерством юстиції України та його міжрегіональними територіальними органами із залученням судових експертів науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України (далі - НДУСЕ) – **в частині здійснення рецензування висновків, які надсилаються міжрегіональними територіальними органами до НДУСЕ для рецензування. До складу комісії, включаються атестовані судові експерти, які не є працівниками державних спеціалізованих установ судових експертиз та мають стаж практичної роботи судового експерта не менше ніж п'ять років (за їх згодою), за поданням громадських організацій судових експертів (не більше однієї особи від громадської організації в кожному регіоні). До складу комісії, не може бути включений експерт, щодо якого здійснюється перевірка.**	Положення аналогічне до положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 03.03.2015 № 301/5. Обмеження участі НДУСЕ в перевірках експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, виключно участю в рецензуванні, викликано запобіганням антиконкурентних дій і зменшенням корупційних ризиків при цьому.

Розділ IV пункт 5 абзац 3 Перевірка відповідності робочого місця проводиться на підставі заяви особи, що має намір отримати кваліфікацію судового експерта з відповідної експертної спеціальності. Строк розгляду заяви становить 14 календарних днів. За результатами розгляду заяви особу, яка її подала, повідомляють про дату та час проведення перевірки відповідності робочого місця.	**Розділ IV пункт 5 абзац 3** Особа, що має намір отримати кваліфікацію судового експерта з відповідної експертної спеціальності, повинна пройти перевірку відповідності робочого місця на підставі заяви. Строк розгляду заяви становить 14 календарних днів. За результатами розгляду заяви особу, яка її подала, повідомляють про дату та час проведення перевірки відповідності робочого місця.	Положення уточнює, що заява на проведення перевірки відповідності робочого місця пишеться лише у разі отримання кваліфікації судового експерта у разі підтвердження, вона проводиться відповідно до **Розділ IV пункт 7 підпункт 1)**, у новій редакції
Розділ IV пункт 7 підпункт 1) 7. Предметом планової перевірки діяльності судового експерта є встановлення: 1) наявності матеріально-технічної бази (приміщення, робочого місця судового експерта, сейфів, інструментального оснащення, спеціального обладнання згідно з додатком 1 до цієї Інструкції, методичної літератури (довідники, посібники, типові нормативи тощо)); *Абзац відсутній*	**Розділ IV пункт 7 підпункт 1)** 7. Предметом планової перевірки діяльності судового експерта є встановлення: 1) наявності матеріально-технічної бази (приміщення, робочого місця судового експерта, сейфів, інструментального оснащення, спеціального обладнання згідно з додатком 1 до цієї Інструкції, методичної літератури (довідники, посібники, типові нормативи тощо)); **Планова перевірка включає в себе перевірку відповідності робочого місця, в результаті якої складається Акт відповідності робочого місця.**	Положення уточнює, що проведення перевірки відповідності робочого місця проводиться разом із плановою перевіркою судового експерта

Зміст положення (норми) чинного акта законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проекту акта	Пояснення змін
Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5. (станом на 20.01.2021)		

розділ IV пункт 4.12 Абзац 14 Висновок експерта складається з обов'язковим зазначенням його реквізитів (найменування документа, дати та номера складання висновку, категорії експертизи (додаткова, повторна, комісійна, комплексна), виду експертизи (за галуззю знань) та трьох частин: вступної (Вступ), дослідницької (Дослідження) та заключної (Висновки). У вступній частині висновку експерта зазначаються: ... попередження (обізнаність) експерта про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку за статтею 384 Кримінального кодексу України або за відмову від надання висновку за статтею 385 Кримінального кодексу України;	**розділ IV пункт 4.12 Абзац 14** Висновок експерта складається з обов'язковим зазначенням його реквізитів (найменування документа, дати та номера складання висновку, категорії експертизи (додаткова, повторна, комісійна, комплексна), виду експертизи (за галуззю знань) та трьох частин: вступної (Вступ), дослідницької (Дослідження) та заключної (Висновки). У вступній частині висновку експерта зазначаються: ... попередження (обізнаність) експерта про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку за статтею 384 Кримінального кодексу України або за відмову від надання висновку за статтею 385 Кримінального кодексу України **(у разі призначення експертизи судом або правоохоронними органами)**;	Зазначена норма усуває непорозуміння щодо попередження (обізнаність) експерта про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку за статтею 384 Кримінального кодексу України або за відмову від надання висновку за статтею 385 Кримінального кодексу України при складанні висновку експерта поза межами юридичного процесу ст.385 КК України визначає наслідки відмови експерта **без поважних причин** від виконання **покладених на них обов'язків у суді**, Вищій раді правосуддя, Конституційному Суді України **або під час провадження досудового розслідування**, здійснення виконавчого провадження, розслідування тимчасовою слідчою комісією чи спеціальною тимчасовою слідчою комісією Верховної Ради України. Вочевидь, законодавець урегулював процедуру призначення і виконання експертизи за рішенням суду або правоохоронних органів. Зокрема, унеможливив ситуацію блокування експертного забезпечення правосуддя відмовою експерта, без поважних причин, від проведення експертизи. У випадку залучення експертів на договірних умовах для проведення експертизи, в порядку абз.2 ч.1 ст.243 КПК України, немає сенсу передбачати відповідальність за відмову виконання обов'язків, адже в даному випадку йдеться про договірні відносини. Така позиція корелюється з положеннями ст.70 Кримінально-процесуального кодексу України: «1. За завідомо неправдивий висновок, відмову без поважних причин від виконання **покладених обов'язків у суді**, невиконання

		інших обов'язків експерт несе відповідальність, встановлену законом».
розділ IV пункт 4.19 Абзац 2 4.19. Повідомлення про неможливість надання висновку складається з трьох частин: вступної, мотивувальної та заключної. У вступній частині викладаються відомості, наведені в пункті *4.14* цього розділу. У повідомленні про неможливість надання висновку експерт зазначає, що він попереджений (обізнаний) про кримінальну відповідальність за статтею 385 Кримінального кодексу України.	**розділ IV пункт 4.19 Абзац 2** 4.19. Повідомлення про неможливість надання висновку складається з трьох частин: вступної, мотивувальної та заключної. У вступній частині викладаються відомості, наведені в пункті **4.14** цього розділу. У повідомленні про неможливість надання висновку експерт зазначає, що він попереджений (обізнаний) про кримінальну відповідальність за статтею 385 Кримінального кодексу України **(у разі призначення експертизи судом або правоохоронними органами)**.	Зазначена норма усуває непорозуміння щодо попередження (обізнаність) експерта про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку за статтею 384 Кримінального кодексу України або за відмову від надання висновку за статтею 385 Кримінального кодексу України при складанні висновку експерта поза межами юридичного процесу Скоріш за все, має місце технічна помилка, замість 4.14. треба рахувати 4.12
розділ IV пункт 4.19 Абзац 8 4.19. Повідомлення про неможливість надання висновку складається з трьох частин: вступної, мотивувальної та заключної. … Якщо з одних питань експерт може дати відповідь, а з інших є підстави для повідомлення про неможливість надання висновку, складається один документ - висновок експерта. У цьому випадку експерт зазначає, що він попереджений (обізнаний) про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 Кримінального кодексу України.	**розділ IV пункт 4.19 Абзац 8** 4.19. Повідомлення про неможливість надання висновку складається з трьох частин: вступної, мотивувальної та заключної. … Якщо з одних питань експерт може дати відповідь, а з інших є підстави для повідомлення про неможливість надання висновку, складається один документ - висновок експерта. У цьому випадку експерт зазначає, що він попереджений (обізнаний) про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 Кримінального кодексу України **(у разі призначення експертизи судом або правоохоронними органами)**.	Зазначена норма усуває непорозуміння щодо попередження (обізнаність) експерта про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку за статтею 384 Кримінального кодексу України або за відмову від надання висновку за статтею 385 Кримінального кодексу України при складанні висновку експерта поза межами юридичного процесу

Підписанти в Вінницькій області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Кочерган Віталій Михайлович	12.2 10.2	18	
Добровольський Віталій Олександрович	4.3 10.2 4.4. 10.1 12.2	23	
Пушек Світлана Володимирівна	10.14 12.1	14	
Кашага Наталія Євгенівна	10.6 10.7 10.10 10.14	12	
Іващик Михайло Сергійович	12.2	1	
Лозінська Анна Вікторівна	2.1 2.3	10	
Гребінка Тамара Миколаївна	11.1, 11.2 11.3	20	
Пікур Володимир Михайлович	11.1 11.2 11.3	23	

Підписанти в Волинській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Півень Олександр Миколайович	12.2	4	
Півень Микола Миронович	12.2	25	

Підписанти в Волинській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Дячишин Роман Вікторович	12.2	3	

Підписанти в Волинській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Камінь Володимир Васильович	12.2	23	

Підписанти в Волинській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Мельник Сергій Михайлович	12.1	4 роки	

Підписанти в Волинській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Стасюк Олександр Володимирович	12.2	21	

Підписанти в Волинській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Конкевич Богдан Вікторович	12.2	6	

Підписанти в Дніпропетровській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Абраміцев Володимир Миколайович	12.2	20	
Більговський Валерій Вікторович	12.2	12	
Денисова Вікторія Юріївна	12.2	9	
Дроздов Юрій Володимирович	12.2	23	
Ліщко Лариса Миколаївна	11.1 11.2	17	
Мазурек Олександр Адольфович	12.2	20	
Малиногка Світлана Олександрівна	11.1 11.2 11.3	14	
Пегериця Ігнатій Васильович	12.2	17	
Пилипенко Анатолій Іванович	12.2	25	
Пилипенко Григорій Анатолійович	12.2	12	

Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Пилипенко Олександр Степанович	12.2	15	
Рейнюк Олександр Віталійович	12.2	23	
Тагаєв Володимир Павлович	12.2 12.1	33	
Чабаревий Віктор Миколайович	12.2	20	
Чернецький Максим Миколайович	12.2	18	
Чернецький Микола Васильович	12.2	33	
Чивгин Олег Петрович	12.2	20	
Шиба Олександр Іванович	12.2	25	
Харченко Вадим Володимирович	10.6; 10.7 10.10; 10.14	14	
Крутень Володимир Ігорович	12.2	12	

Підписанти в Житомирській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Свісенков Ігор Сергійович	10.6; 10.7; 10.10 10.14	11	
Андрущенко Ярослав Миколайович	10.1 12.2	3	
Хомутовський Микола Вікторович	10.6 10.7 10.10. 10.14	3	
Кудиновський Володимир Степанович	12.2.	25	
Юроб Анатолій Миколайович	10.6 10.10	7	
Лазарчук Вячеслав Віталійович	10.7	16	
Ткач Олена Юріївна	10.7	7	

Підписанти в Закарпатській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

	Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
1.	Лиговиц Іван Юрійович	12.2. 10.1 10.2. 10.4.	з 1996 р.	
2.	Кирилів Василь Миколайович (хуст)	12.2. 10.1 10.2.	з 1996 р.	
3.	Кримов В'ячеслав Васильович (хуст)	12. 2	2006	
4.	Микита Іван Іванович (свалява)	12. 2	1998 р	
5.	Колчір Вячеслав Дмитрович (Ужгород)	10.6. 10.7	2004 р	
6.	Бевзик Олександр Васильович (Ужгород)	10.6. 10.7. 10. 10.	2010 р	
7.	Бродяк Василь Іванович (Ужгород)	12.2	1996 р	
8.	Сівуля Богдан Ярославович (Берегово)	12. 2	1996 р.	
9.	Чекун Іван Іванович (Міжгір'я)	12. 2	1996 р.	
10.	Тимкович Микола Степанович (Ужгород)	12. 2	1998 р	

	Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
11.	Ковбасюс Віталій Васильович (Ужгород.)	12.2	2000 р.	
12.	Ковач Павло Дмитрійович (Ужгород)	12.2	2001 р.	
13.	Корчинський Руслан Богданович (Ужгород)	10.6-10.10 10.7.	2008 р.	
14.	Корчинська Дарія Василівна (Ужгород)	10.6-10.10	1996 р	

Підписанти в Запорізькій області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Филь Олег Павлович	12.2	17	
Гудзікевич Іванна Сергіївна	12.1	3	
Гречина Оксана Володимирівна	11.1 11.2 11.3	8	
Рейзкин Юрій Миколайович	10.5 10.7. 10.10 10.14.	10	
Дондик Наталя Яківна	11.1. 11.2. 11.3.	23	
Гикул Олександр Леонідович	12.2	6	

Підписанти в Запорізькій області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Бондарчук Тетяна Вікторівна	11.1 11.2 11.3	22	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Машиніченко Олександр Анатолійович	11.1 11.2 11.3	20	[signature]
Булейко Олександр Анатолійович	12.2.	20	[signature]
Поліщук Ігена Юріївна	13.9		[signature]

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Чередніченко Алла Павлівна	11.1, 11.2, 11.3	40	
Побеленська Ніна Андріївна	11.1, 11.2, 11.3	20	
Чередніченко Павло Васильович	12.1	20	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Болоніна Ірина Володимирівна	11.1 11.2 11.3	26 років	[signature]
Шульга Людмила Дмитрівна	11.1 11.2 11.3	14 років	[signature]
Наберухин Вячеслав Аркадійович	11.1 11.2 11.3	8 років	[signature]

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Кісіль Наталія Валеріївна	13.1.1, 13.6, 13.5.1	11	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Морозова Олена Сергіївна	11.1, 11.2, 11.3	17 років	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Перевозова Ірина Володимирівна	11.1, 11.2	15 років	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Ігнатков Вадим Миколайович	10.6, 10.7, 10.10, 10.14	17	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Петренко Сергій Анатолійович	13.1.1 13.1.2 13.3 13.4 13.6	19	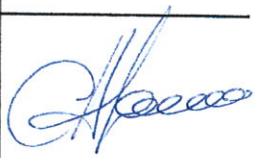

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Ткачук Тетяна Миколаївна	13.4; 13.6	14 років	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Чернін Яків Олександрович	10.6, 10.7,10.10, 10.14	20,5	
Корінько Микола Данилович	11.1; 11.2; 11.3	18	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Чернін Яків Олександрович	10.6, 10.7,10.10, 10.14	20,5	
Барболюк Володимир Сергійович	12.2	32	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Шевавська Ольга Олександрівна	12.1	30	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Тарасова Олена Борисівна	11.3	4	
Пермяшок Ірина Володимирівна	11.1 11.2	4	
Віхляєв Олексій Костянтинович	11.1 11.2 11.3	10 років	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Чернін Яків Олександрович	10.6, 10.7,10.10, 10.14	20,5	
Автономов Микола Васильович	10.1, 10.4	15	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Бойко Юлія Василівна	11.1 11.2 11.3	19	

Підписанти в Київській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Новоселецький Валерій Анатолійович	12.2	35	

Підписанти в Кіровоградській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
[illegible] Галина Олександрівна	11.1 11.2 11.3	16	[illegible]
Хомутенко Денис Геннадійович	10.6, 10.7 10.10, 10.14	9	[illegible]
Моспанова Тетяна Миколаївна	11.1 11.2 11.3	2	[illegible]
Таран Олександр Сергійович	10.6 10.7 10.10	9	[illegible]
Нос Євген Олександрович	12.1 12.2	5	[illegible]

Підписанти в Львівській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Холодиной Дмитро Валентинович	12.2	16	[signature]
Шатковський Андрій Юрійович	7.1, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.21, 12.2	10	[signature]
Грицишин Петро Михайлович	10.3; 8.9.	40	[signature]
Галанчай Ярослав Васович	12.2	24	[signature]
Галанчай Богдан Іванович	12.2	33	[signature]
Вербов Володимир Володимирович	12.2	20	[signature]
Оленко Роман Михайлович	12.2	7	[signature]
Бадейнов Олександр Михайлович	4,3; 4,4; 10,1; 10,2; 10.4; 12.2	25	[signature]

Підписанти в Одеській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Мазурова Інга Станіславівна	10.6	8 років	

Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Митніков Геннадій Петрович	10.6; 10.7; 10.10; 10.14	з 2009 р 12 років	
Клівак Олена Володимирівна	10.6; 10.7; 10.10; 10.14	з 2009 року (12 років)	
Чорна Юлія Петрівна	10.6, 10.7. 10.10 10.14	з 2009 р. (12 років)	
Проскуровський Володимир Петрович	10.6, 10.7 10.10.	з 2009 р. (12 років)	
Хосонова Елена Сергеевна	11.1 11.2	з 2011 р (10 років)	
Бочкарьов Денис Олександрович	11.1 11.2 11.3	з 2008 р (13 р).	
Хомутенко Віра Петрівна	11.1 11.2 11.3	з 2009 р (12 років)	
Бочкарьова Еммілія Іванівна	11.1 11.2 11.3	з 2000 (21 р)	

Підписанти в Одеській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Кріві Катерина Вікторівна	10.6., 10.7., 10.10., 10.14.	8	

Підписанти в Одеській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Скибінська Тетяна Михайлівна	10.6, 10.7, 10.10, 10.14	13	

Підписанти в Полтавській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Гайдар Василь Миколайович	11.1; 11.3	20	[signature]
Поляниця Ігор Володимирович	12.2	21	[signature]
Корочін Віктор Вікторович	12.2.	20	[signature]
Сумцов Сергій Станіслововиг	12.2	22	[signature]
Шейко Олександр Миколайович	11.1 11.2 11.3	23	[signature]
Буколова Вікторія Вікторівна	11.1 11.2 11.3	16	[signature]

Підписанти в Рівненській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Мамченко Лідія Назарівна	12.1	24	[signature]
Машта Надія Олександрівна	12.1	2	[signature]
Довгий Володимир Васильович	10.1	2,7	[signature]
Демидюк Володимир Тихонович	12.2	20	[signature]

Підписанти в Сумській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім`я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Глущенко Світлана Каміївна	11.1 11.2 11.3	12	

Підписанти в Харківській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Кулічук Віктор Андрійович	12.2	25	
Миколаєвський Олег Олександрович	12.2, 12.1	25	
Федько Вадим Станіславович	12.2	22	

Підписанти в Херсонській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Андреєва Олена Анатоліївна	10.6 10.7 10.10	6	
Бичаров Юрій Миколайович	11.1 11.2.	2	
Ярмак людмила Володимирівна	10.6 10.7 10.10 10.14	20	
Весун Лариса Анатоліївна	10.6 10.7 10.10 10.14	18	
Мантосіна Ольга Володимирівна	11.1 11.2 11.3	7	
Гапонов Олександр Юрійович	11.1 11.2	7	
Марченко Галина Павлівна	10.6 10.7 10.10 10.14	11	
Мамонт Олексій Викторович	10.6 10.7 10.10 10.14	14	
Орфєєв Валерій Олександрович	12.2	20	
Федотова Оксана Шарлитівна	12.1	12	

Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Мірошниченко Дмитро Олександрович	12.2	16	
Давиденко Олександр Іванович	12,2	24	
Козлов Микола Петрович	12,2	25	

Підписанти в Черкаській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по-батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Шишич Олександр Валерійович	10.7 10.14 10.20	8	
Березовський Андрій Андрійович	12.2	22	
Полтаренко Олександр Григорович	12.2	24	
Старинець Михайло Васильович	12.2	26	
Суботіна Ельмира Іванівна	12.1	25	
Яхонкіна Тетяна Олексіївна	11.1 11.2 11.3	7	
Морозова Ірина Миколаївна	11.1 11.2 11.3	3	

Підписанти в Чернігівській області
листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Грановський Андрій Миколайович	12.2	23	
Бівсан Владислав Володимирович	10.1 10.4	24	
Пушок Григорій Михайлович	10.1	20	
Дурно Вадим Михайлович	11.1	3	
Болотна Людмила Олександрівна	11.1 11.2 11.3	20	
Тарасовська Вікторія Віталіївна	10.6 10.10 10.7 10.14	19	
Солдатова Валерія Сергіївна	10.6 10.7 10.10	14	
Дауенко Григорій Дмитрович	12.2.	30	

Підписанти від ГО «Всеукраїнська експертна палата» листа-звернення щодо внесення змін до:

Наказу Міністерства юстиції № 53/5 від 08.10.1998;
Наказу Міністерства юстиції № 3505/5 від 12.12.2011;
Наказу Міністерства юстиції № 301/5 від 03.03.2015.

Прізвище, ім'я, по батькові	Експерт за спеціальністю (цифрами)	Стаж експертної діяльності (в роках)	Підпис
Тараканов Юрій Юрієвич	12.2	21	[signature]
Галієва Олена Мансурівна	10.6 10.7 10.10	23	[signature]